

ES SAIG

ALGAIDA - NÚM. 146 - FEBRER DE 1993 - PREU: 150 Ptas

S'ha fet una neteja i tancament del talaiot de Son Coll. D'aquest fet en trobareu informació a les pàgines interiors. En Joan Capellà n'ha fet unes magnífiques fotografies que ens ha cedit. Aquí en teniu una i les altres ocupen les planes centrals. Aquestes fotos les va fer quan la neteja no estava del tot acabada.

EDITORIAL

QUI DIES PASSA, ANYS EMPENY

S'ha acabat la llarga teringa de festes que marca el final d'un any i el començament d'un altre: una teringa que va de Nadal als Reis i que a Algaida s'estira fins a Sant Honorat. Han passat les festes i hem entrat altra vegada dins el costum de cada dia, encetant un any que segons tots els auguris serà difícil, complicat i amb moltes costes, espines i treballs. Confiem que no sigui tant com diuen.

ES SAIG ha atès els dotze anys de vida i es disposa a iniciar el que serà el tretzè; com que no som supersticiosos, aquesta xifra no ens fa gens de por i estam ben preparats a superar-la, comptant, això sí, amb la vostra benivolença i col·laboració. Dotze anys. Si aquest espai de temps es posa en relació, per exemple, amb la vida de l'esglesieta de Castellitx que té uns set-cents cinquanta anys, es tracta d'una ridiculesa manifesta, d'una estona insignificant. Però si el comparem amb la precarietat i fugacitat que han tengut molts de projectes i empreses d'aquest país, ja produeix un cert goig i mentiríem si diguéssim que no ens enorgulleix. Al mateix temps, ens obliga a seguir endavant encara que qualque mes ens trobem cansats i desanimats.

Josep Pla conta que li van proposar de col·laborar en una revista que estava a punt de néixer: la revista "Destino". Escalivat com estava de veure la quantitat de revistes que apareixien la majoria de les quals no passaven dels primers números, va preguntar: "-Quants números en sortiran?" I l'editor li contestà: "-D'aquí a vint anys en parlarem!" I Pla va acceptar de seguida.

També nosaltres, quan partírem, teníem al cap la idea de fer una cosa estable, d'una certa durada. De totes maneres, no crec que n'hi hagués cap que hagués gosat afirmar: "-D'aquí a vint anys en parlarem?" Però ara sí, ara ja no ho consideram cap fanfarronada ni cap bravata. Malgrat els moments de descoratjament i desmoralització, -que n'hi ha-, si les coses no vénen molt mal dades, vos assegurem que en complir els vint anys farem una festeta.

Bolletí de l'Obra Cultural Balear
d'Algaida.

Revista mensual. D. L. P. M. 495/80

Domicili: Rei, 1. Algaida.

Imprimeix: Apóstol y Civilizador.
Petra.

ES SAIG només es responsabilitza de
l'editorial.

Dirigeix: Delfí Mulet i Mas

Administra: Directiva Obra Cultural.

Mecanografia: Mireia Mulet

Col·laboren: Pere Mulet, Joan Trobat,
Joan Mulet, Biel Bibiloni, Catalina
Martorell, Biel Sastre, Miquel Fiolet,
Xesc Oliver, Víctor Andreu, Víctor
Mulet, Miquel Serra, Antònia Maria
Mulet.

CALAIX DE SASTRE

Passa, passeja, va a la feina.

Els arbres -fulles verdes, grogues-, el casino.

La fira (quan era infant: els cavallets, cotó de sucre), la tarda, una ma

decandida. Passa, passeja. El rellotge:

un quart, dos quarts, tres quarts.

El coneixen les fulles, l'acaronen -fulles grogues, verdes-, arbres

urbans, urbaníssims. Voravia.

Va a la feina. Passa, torna

de la feina. Passeja.

Dona. Diari. Diumenge.

El fill. La filla. Capvespre. Cafè. Passeja.

Passa. Torna.

I, DE SOBTE, LA NIT.

(Josep Ma. Llopart. La terra d'Argensa)

M'HAN DIT QUE DIUEN

Hi ha una dita que diu: "Per Sant Sebastià, festes enllà", i ara ja no ens recordam casi de que ha passat Nadal i Cap d'Any, i els Reis i Sant Honorat. I durant aquestes festes hem de dir que els actes de tipus cultural han estat ben nombrosos. I dins aquest terme "cultural" hi volem ficar tot el que representa quelcom de positiu per la vida i la convivència del poble: des de l'ornamentació de l'església amb el seu Betlem per Nadal, fins als diversos actes pròpiament culturals com poden ser conferències, concerts, exposicions, representacions teatrals, etc. I l'assistència, en general, ha estat ben nombrosa. Qualque ditada de mel sí que la podem donar als nostres lectors...

Perquè també hem de dir que els actes de vandalisme no han faltat: carreres de motos i cotxes pel poble, vidres i miralls esberats, botelles rompudes pel carrer..., fins i tot ens han dit que el dia del fogueró de Sant Honorat uns "graciosos" tiraren al foc la taula que Titoietà Ràdio havia emprada durant la festa i quedà totalment cremada.

Però si sempre ens queixam que quan sortim pels diaris o televisió és per qualque "parcajada", aquest mes passat ha estat per coses més agradables: els cossiars foren protagonistes de la festa de Sant Honorat i ens hem aprofitat de veure'ls tant als diaris com a la televisió. I llavors ens va tocar el segon premi de la loteria...

Pels comentaris que hem sentit pel poble, la gent que va a Ciutat amb l'autocar de línia té poques esperances que torni a passar per Plaça. I no creguem que els que han d'anar allà baix per agafar el "camion" n'estiguin gens contents. Sembla un contrasentit que les autoritats ens empenyin per un costat a emprar els serveis públics, i per l'altre ens ho posin cada vegada més difícil: més car i més incòmode. Hem sentit parlar d'una recollida de firmes per demanar que el servei es normalitzi i ens ha semblat una bona idea, a veure si els que poden solucionar-ho ho intenten, al manco.

Dels caçadors, desgraciadament, n'hem de tornar a parlar pel mateix tema que hem tocat altres vegades: la caça amb agafadors o garbellets. Sembla que la "conscienciació" no té els efectes que voldríem ja que hem tornat a sentir parlar de caçades de "niuets" i d'arrossos amb aquest condiment tan salvatge. A lo millor convendria que la Societat de Caçadors informàs de la quantia de les multes, que sembla són ben salades: hem sentit parlar de deu mil pessetes per cada ropit que te trobin. Qualque arròs amb niuets val més de vint o trenta mil duros. Ja diuen que "sa por guarda sa vinya"...

No ens ho acabàvem de creure, però hem tornat sentir comentaris que ens ho confirmen: Algaida, un poble que no té cap local apropiat per representar obres de teatre, ni concerts, ni res de tot això, té dues companyies de teatre. Voldríem que qualcú ens ho desmentís, perquè sembla absurd; o que ens explicàs el perquè d'aquesta duplicitat...

Acabarem dient que la nostra revista s'està convertint en una crònica ben completa dels darrers anys, i que molta gent la utilitza per recordar o confirmar fets succeïts des del 80: polítics, culturals, defuncions, etc. etc. I ara que comencen a col.laborar gent molt jove i diversa, més es veurà que és una revista "del poble" i oberta a tothom.

EL RACÓ DELS LLIBRES

Josep Maria Llompart

El mes passat ES SAIG s'afegia a la sèrie d'homenatges que es retien a Josep Maria Llompart, "un home que ha fet país". No sospitàvem que la nostra senzilla contribució va estar a punt de convertir-se en un homenatge pòstum. El dijous dia 28 el seu cor, el seu gran cor, deixava de bategar.

És vera que ens deixa la seva obra, però hem perdut l'home, el mestre, el company, l'amic. En Llompart era un home que sabia sempre com havia d'actuar, quan havia de callar, quan havia de parlar i què havia de dir. Moltes vegades va haver de "donar la cara"; ell confessava: "Com que sóc un home covard, tenc rampells d'heroisme". I es va trobar en la necessitat i l'obligació d'estar a primera fila en els moments més difícils, encapçalant qualsevol moviment de lluita per allò que ell estimava: la seva, la nostra, pàtria.

Tots els pobles necessiten de persones com en Llompart, però molt més

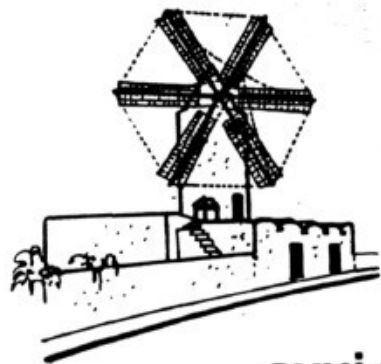
un país com el nostre que s'ha enfrontat a contínues agressions a la seva personalitat. Quan davant situacions i fets importants calia prendre una decisió i adoptar una actitud correcta i coherent, era normal demanar-se: "I què diu, en Llompart? Què en pensa, d'això, en Llompart?" Estàvem segurs que en tot moment ens serviria de model, de punt de referència.

Ara, aquest punt de referència aquest far que ens mostrava el camí, el camí cap a la llibertat, s'ha apagat. I ens ha deixat quan encara ens feia molta falta. En Llompart és un home que ha fet país, però encara n'havia de seguir fent, no ens podíem permetre perdre'l. El seu guiatge per no desviar-nos del nostre nord era decisiu.

Per tot el que has fet, per tot el que ens deixes, per tot el que seguiràs representant per a nosaltres, gràcies, Llompart!

VÍCTOR MULET

Els Molins Fariners d'ALGAIDA

avui: Molins de Sa Talaieta i Son Canals

Seguirem, en aquesta ocasió, parlant dels molins de torre senzilla, distribuïts per la ruralia del terme d'Algaida. Vegeu als plànols adjunts la situació dels dos molins que avui estudiarem.

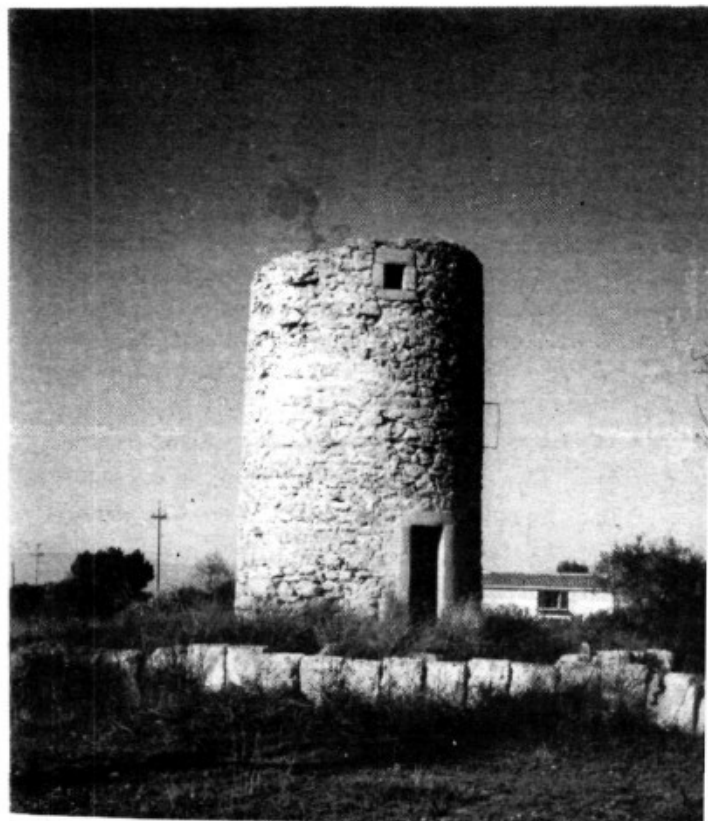
El primer es troba situat damunt l'altiplà de davant les antigues, i avui restaurades, cases de Sa Talaieta, just al costat de l'era de batre que, com la torre del molí, necessitava els corrents eòlics per poder destriar la palla del gra.

Està situada, la torre, sobre un petit cintell d'uns dos metres d'amplada, formant un marge de paret seca que servia d'envelador (vegeu la foto del molí amb les cases al fons).

El topònim d'aquesta possessió prové del diminutiu de "talaia", que segons el diccionari és "un lloc o torre des d'on es pot observar el camp, la mar, etc. i donar avís del que s'hi descobreix". És evident que aquell indret coincideix plenament amb la definició i, per tant, era ideal per instal·lar-hi un molí fariner.

La història d'aquest molí ha d'anar forçosament lligada a la de les cases de Sa Talaieta situades, com hem dit, sullà mateix. És evident que, a part de molturar el gra de les messes pròpies, també es dedicaven a fer-ho per a altres familiars i clients habituals. Bona prova d'això són les dues siquioles paral·leles dins la roca, produïdes per l'erosió de les llantes dels carros que des de la carretera es dirigien a la torre.

El darrer propietari-moliner de Sa Talaieta, en aquest cas molinera,

fou madò Maciana Mulet Garcies, nascuda l'any 1860, que havia rebuda la possessió, el molí i dues quarterades i mitja de terra que l'envolten del seu padrí de fonts, l'amo'n Bartomeu Mulet "Talaieta", mort sense descendents directes. Madò Maciana morí l'any 1944, a 84 anys d'edat, deixant l'herència al seu fill Gabriel Miralles Mulet, que en fou responsable fins que morí, fa 32 anys, i ho deixà a la seva filla Maciana Miralles Nadal, que avui resideix a Santa Eugènia. Al seu testament ha feta hereva del molí de Sa Talaieta a la seva filla Maria Isern Miralles, domiciliada a Son Verí (S'Arenal).

La torre d'aquest molí és la típica que es repeteix a la majoria d'aquestes característiques. És a dir, un portal per accedir-hi des del cintell, l'escala de caragol, d'uns 70 cms d'amplada, que arriba tot seguit al replà d'ensacar la farina. Després d'una altra tramada, s'acaba al pis que, fins l'any 1975, contenia les moles. Foren davallades perquè servissin per decoració de les cases.

Els altres mecanismes del molí, com és ara la roda, el tafarell, l'arbre i el congreny superior també foren davallats perquè les inclemències del temps, per la falta del capell, ho havien podrit tot.

La torre del molí, quan deixà de funcionar a principis de segle, fou utilitzada per madò Maciana com a caseta del sequer. El fet que estigui situada vora l'era de batre la va convertir ocasionalment en magatzem dels carretons, les forques, el tiràs, l'erer i altres ormejos utilitzats pels bateadors.

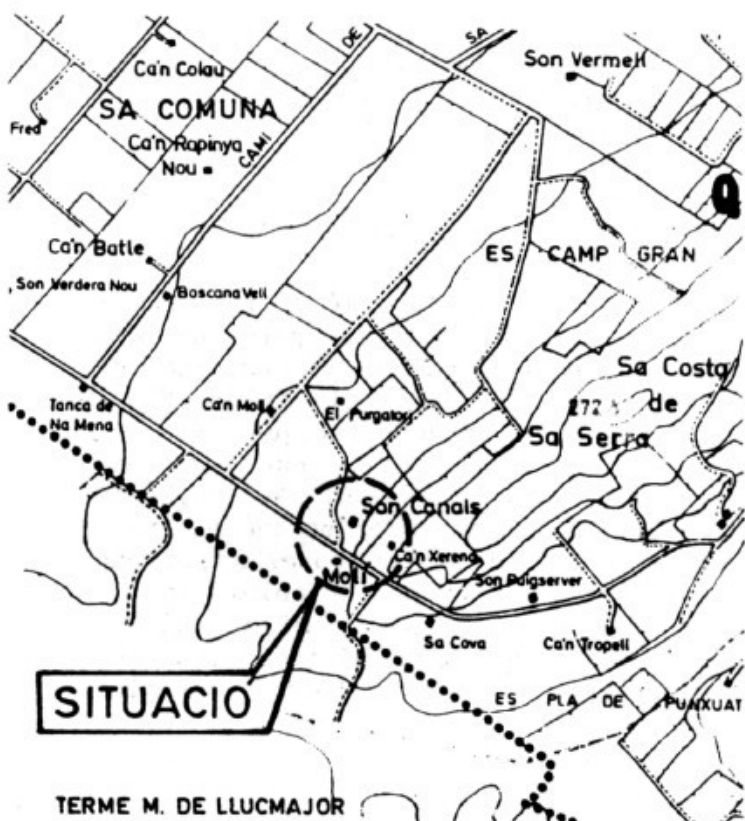
Un pic davallades les moles, l'any 1975, aprofitaren per fer neteja general de la torre, dotant-la d'una coberta de forjat pla, per evitar l'humitat de l'aigua de pluja que anava deteriorant la seva estructura. També renovaren la porta d'accés, perquè els allots no hi entrassin a jugar i així preveure un possible accident.

El molí de Son Canals es troba localitzat dins terres de la possessió homònima, vora el camí que de Puntxuat mena a sa Comuna, dividint aquesta propietat.

Es un cas similar al del molí de Sa Talaieta, perquè també fa companyia a l'era de batre. El lloc és un magnífic mirador sobre la clotada que conforma el torrent de Son Mandivi, allà prop, i s'estén fins abarcar tota la badia de Palma.

La possessió de Son Canals nasqué amb la tercera tanda d'establits que tengueren lloc l'any 1783, promoguts per l'Ajuntament d'Algaida. Eren terres incultivades fins llavors, que havien estat comprades a la possessió de Puntxuat.

Des de finals del segle passat, la

propietat d'aquesta possessió i del molí pertany a la família Ferretjants. L'actual propietari és Joan Ferretjants

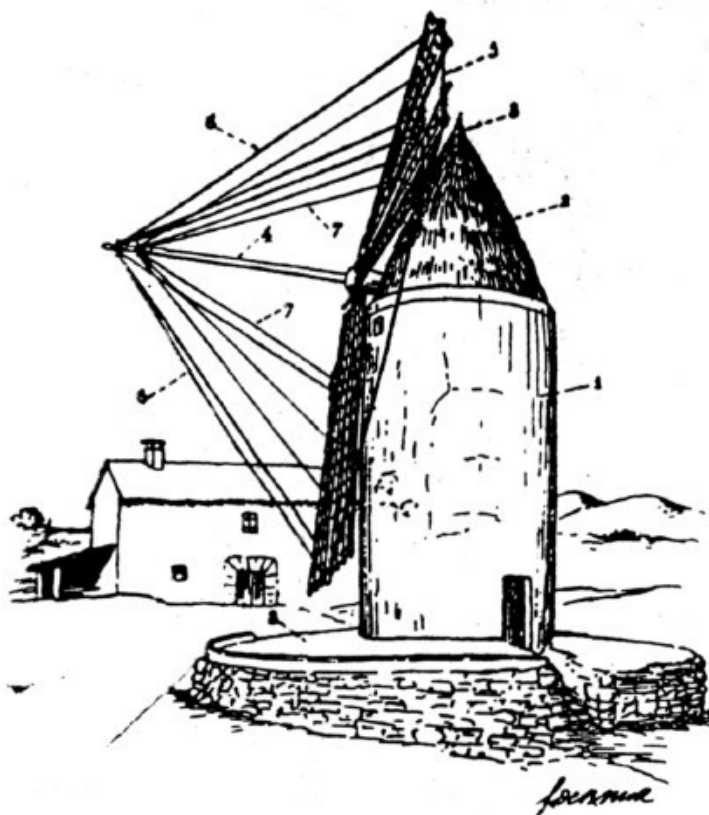

Fig. 2. —VISTA EXTERIOR DEL MOLÍ DE VENT, MIRAT DE COSTAT

1, torre; 2, capell; 3, bisbe; 4, bou; 5, rest o rotlo; 6, cabreata; 7, borina; 8, cintell.

Capellà, que ho va heretar a la mort de son pare Andreu Ferretjants Fiol. El darrer moliner -ja només ocasional- fou el pare d'aquest Andreu, que nomia Jaume Ferretjants "Canals" i exercí aquesta professió, alternant-la amb la de pagès, fins la segona dècada d'aquest segle.

La data de construcció de la torre no figura gravada enlloc, però no ens equivocarem massa si la situam, com les cases, a finals del segle XVIII. És de les mateixes característiques que la de sa Talaieta, encara que molt més degradada per l'abandó. No poguérem accedir al seu interior perquè el trespol i l'escala resten coberts per una gran capa d'excrements de colom; com hem vist altres vegades, el de colomer és el destí comú a quasi totes aquestes construccions. Per protegir una mica aquest colomer, hi posaren com a coberta una simple peça d'uralita que no cobreix tot el diàmetre interior de la torre.

Del mecanisme del molí no en queda cap vestigi, si exceptuem una de les moles que quedà instal·lada com a taula ornamental del jardí exterior d'un xalet situat entre Son Forners i Cas Cícero. En Joan de Son Canals ens digué que se n'ha penedit moltes vegades d'haver-la donada.

Com a anècdota citarem una notícia procedent d'un Llibre de Consells del nostre Ajuntament, equivalent del Llibre d'Actes d'avui en dia: el gremi de moliners d'Algaida acordaren l'any 1642 apujar el moldre a un sou per barcella i l'Ajuntament impugnà aquest acord decidint que no podien fer-ho a més de vuit diners per barcella. (Recordem que un sou equivalia a 12 diners)

La cançó amb que despedirem el present article es relaciona amb aquesta problemàtica. Era un estira i amolla entre els moliners i les autoritats, més o manco com el que hi ha als nostres dies entre els sindicats i la patronal. Aquesta cançó diu així:

L'any quaranta es moliners
tots feren una concordi
de no moldre blat ni ordi
a manco de nou doblers.

Text, plànols i fotografies:

MIQUEL SASTRE "FIOLET"

NOTICIARI DE L'OBRA CULTURAL

1993, entre moltes d'altres coses, havia d'esser l'any de Josep Maria Llopart, l'any en què se li retés el gran homenatge, més que merescut, com hem dit tantes vegades. I, ja ho sabeu, la Senyora Mort, segons expressió que hem manllevat al mateix poeta, ha volgut que el camí només quedàs encetat. A més del monogràfic que li dedicarem el mes passat, les dues fotografies recullen moments dels dos actes que conformen la nostra petita aportació a l'any d'en Llopart.

Dia 9 de gener, el professor de literatura Damià Pons, que tantes vegades ha col·laborat a les nostres activitats, cosa que li agraïm públicament, va impartir una autèntica lliçó magistral sobre l'obra poètica d'en Llopart, de la qual es va mostrar com un gran coneixedor i admirador. Un vídeo de Jaume Vidal, Jeroni Salom i Manuel-Claudi Santos, patrocinat per la Caixa de Balears "Sa Nostra", va servir d'excel·lent introducció a les paraules d'en Damià.

La lliçó teòrica va esser complementada el dia de Sant Honorat per la corresponent sessió pràctica que va fer el grup de lectors de poesia. Aquesta vegada els poemes varen ser recitats per na Francisca Ferragut, en Bernat Sureda i en Joan Ferragut, ànima del grup, que llegiren, acompanyats de música triada p'en Tomeu Salas, una selecció dels poemes més representatius, classificats temàticament, del corpus poètic d'en Llopart. La lectura fou un èxit, de manera que els espectadors ja en reclamen una nova vetlada, de recitació de poesia.

ACTIVITATS DEL MES DE FEBRER

-Dia 13, dissabte, conferència amb passada de diapositives sobre "Torres costeres de defensa i vigilància de Mallorca", al local social.

-Dia 28, excursió al Puig de Cura pujant per Albenya, passant per la Cova des Migdia i acabant a Gràcia. Els interessats apuntau-vos a Jerònia Cañellas, tel. 66.52.49.

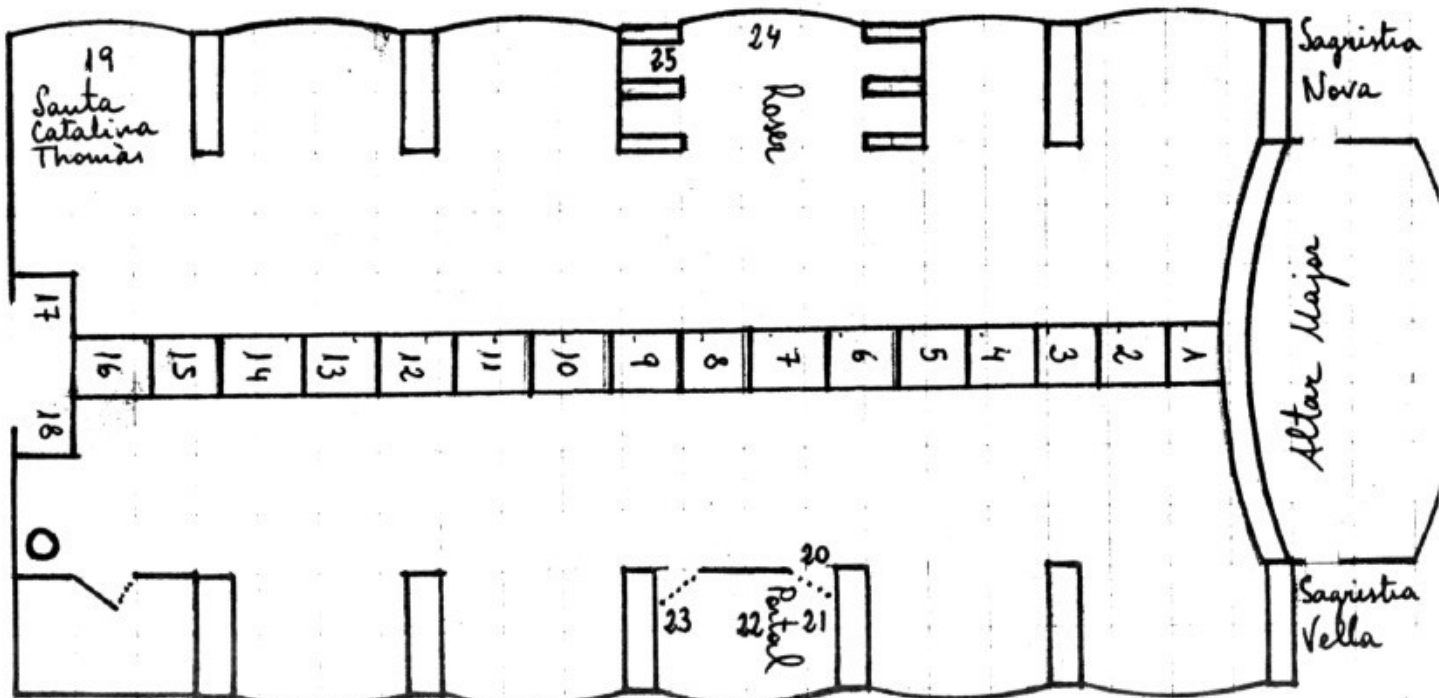

SUMMA EPIGRAPHICA ECCLESIAE ALGAIDENSIS

L'església de sant Pere i de sant Pau d'Algaida, com a un dels edificis més vells i representatius del nostre poble, conserva al seu interior molts tresors artístics i altres elements de gran valor històric que cal que coneguem i conservem. El present article pretén donar-vos a conèixer un d'aquests elements: les epigrafies, és a dir, totes aquelles inscripcions sobre pedra que hem trobat a l'església.

De tothom és coneguda la situació de la major part de les inscripcions. Generacions d'Algaidins han trepitjat moltíssimes vegades - tot anant a combregar, entrant i sortint en processó, entrant o traient un mort o els cossiers ballant l'oferta - aquelles làpides de pedra que cobreixen els sepulcres d'aquells algaidins antics que gaudiren del privilegi de poder-se fer enterrar dins l'església. Aquests segles de continu pas han provocat l'erosió de les làpides fins al punt que moltes d'elles són ja només parcialment legibles i, fins i tot alguna, s'ha perdut completament. Per això hem considerat una tasca, si bé no urgent, però si necessària, la transcripció dels continguts d'allò que encara resta escrit a les làpides ara a l'any 1993, tot suposant que aquesta revista tindrà més sort que les pedres de l'església i, malgrat sigui d'un material molt més fràgil, deixarà fidel testimoni d'aquells morts il·lustres que, en un darrer i desesperat intent, volgueren vèncer la més trista de les conseqüències de la mort: l'oblit.

Per tal de facilitar l'orientació als nostres lectors adjuntam un senzill cròquis de l'interior de l'església on apareixen situades i numerades les inscripcions, de 1 a 24. Sabem que els marbres situats al carrer, davant el portal de les dones i del portal dels homes, eren també làpides, però ignoram si foren canviades de lloc. Avui no conserven res legible i per això no les inventariem.

LAPIDA Nº 1

Transcripció: ORDINIS FECIT D FRANCO [TU]
GORES PAR P

Traducció: FET PER ORDRE DE DON FRANCISCO
TUGORES.....

Observacions: Aquesta làpida és anterior a la construcció de l'actual altar major, ja que queda part de l'epigrafia per sota dels graons. Ignoram si abans de construir l'altar la tira de tombes seguia més envant.

LAPIDA Nº 2

Transcripció: SEPULTURA DEL [RECT]
OR MIQUEL LLOM
[P]ART DEL HOSTAL D[E]
[L]A CREU MORI ...
[A]NIMA EIUS IN PA[CE]
REQUIESCAT
AMEN

Observacions: La primera part de l'epigrafia, en català, sembla incompleta, pareix que no va esculpir-se res més que el fragment posterior, en llatí. És una làpida curiosa perquè presenta esculpida una calavera.

LAPIDA Nº 3

Transcripció: AQUI DESCANSEN LO[S]
[C]ADAUERS DE ANTON[I]
[J]AUME OBRER QUE ...
...H DE LA OBRA DE
[L]A YGLESA Y DE PERETA
MULET LA SUA ESPO
SA MORI DIT ANTONI
Y DITA PERETA ALS
ANIMAE EORUM IN PACE
REQUIESCAT AMEN

LAPIDA Nº 4

Transcripció: AQUI DESCANSA EL
CADAUER DEL HONOR
JOSEPH PUJOL FADRI DE
LA XISTERNA MORI DI
E 8 FABRER 1793 DE A
DAT DE 62 i 3 MESOS

LAPIDA Nº 5

Transcripció:

AQUI DESCANSA EL CA
 DAUER DEL Sr Dr EN
 MEDECINE D JUAN
O Y MUDOY NA
 TURAL DE LA VIL[A DE]
 ALGAYDA MORI A
 LO JANER DE LO
 I.... EDAT DE 36 ANO
 S ANIMA EIUS REQUIES
 CAT IN PASE
 AMEN

LAPIDA Nº 6

Transcripció:

AQUI DESCANSA EL CA
 DAVER DEL S[ENYOR] ANTONIO A
 MENGUAL ALOMAR VA

 ... MURIO A LOS 18 ...
 ... DE 17... ..
 ... ANIMA EI[US]
 REQUIESCAT I[N]
 PACE AMEN

Observacions: Els punts suspensius corresponen a espais que s'han esborrat.

LAPIDA Nº 7

Transcripció: Il.legible.

LAPIDA Nº 8

Transcripció: Il.legible.

LAPIDA Nº 9

Transcripció:

AQUI DESCANSA E[L] CAD
 AVER DEL MAGNIFICH
 ... HONOR

 ... MORI ALS

 ... ANIMA
 ... IN PACE REQUIES
 CAT AMEN

LAPIDA Nº 10

Transcripció:

AQUI DESCANSA
 EL CADAVER DE
 MESTRE JUAN SAS
 TRE PELAYRE DE
 EDAD DE
 MORI ALS

LAPIDA Nº 11

Transcripció:

AQUI DESCANSA
 EL CADAVER DE DA
 MIANA BARCELO
 MULLER DE JUAN
 SASTRE PELAYRE
 DE EDAD DE ...
 MORI ALS ...

LAPIDA Nº 12

Transcripció:

AQUI DESCANSE EL

Observacions: És absolutament il·legible.

LAPIDA Nº 13

Transcripció:

AQUI DESCANSE EL
 CADAVER DE
 AMENGUAL
 CARAU MURI ALS ...

LAPIDA Nº 14

Transcripció:

AQUI DESCANSE
 EL CADAVER DE FR
 ANCINA REUS DA
 [M]URI ALS DE ED...
 DE ANIMA EI[US]

LAPIDA Nº 15

Transcripció:

AQUI DESCANSE
 EL CADAVER DE JU[AN]
 [AIN]E REUS DA MURI
 ALS DE EDAT DE AN
 IMA EIUS

LAPIDA Nº 16

Transcripció:

SEPULTURE DE MES
 TRE BARTOMEU PE
 RICAS OLLER Y CATA
 [RI]NA LLOMPART
 S... .. [M]JULLER DE LO OST
 [AL] DE LE CREU MO
 [RI] EL DIT ALS 17 ABR[IL]
 DE 1800 Y LE DITA
 MORI ALS

LAPIDA Nº 17

Transcripció: Il.legible.

LAPIDA Nº 18

Transcripció: Il.legible.

LAPIDA Nº 19

- Bibliografia:
- Batllori, Miquel
 "Cartas del Padre Pou al Cardenal Despuig"
 Editorial Moll. Col.lecció Raixa II.
 Ciutat 1946.
 - Batllori, Miquel
 "El P. Bartolomé Pou"
 Imprenta Mossèn Alcover.
 Algaida 1946.
 - Bover, Joaquim Maria.
 "Biblioteca de Escritores Baleares"
 Ed. Curial. Palma 1968.

Transcripció:

HEIC SITUS EST
 BARTHOLOMAEUS POVIUS
 ALGAYDENSIS
 E. SOC. IES
 QUONDAM SACERDO[S]
 GRAECE LATINEQUE DOCTISSIMU[S]
 RHETOR POETA CRITIC HISTORICUS
 PHILOSOPHUS THEOLOGUS
 AB ACERRIMO INGENIO
 MULTIPLICI ERUDITIONE
 LIBRIS IN VULGUS EDITIS
 FAMA UEL APUD EXTEROS MAGNUS
 MOR[U]M INTEGRIT[ATE] CATHOL DOCTRINAE
 VINDICANDAE
 ARDORE
 SOLIDARUM VIRTUTUM EXEMPLIS
 LONGE MAIOR
 VIX ANN[IS] XXIV MENS IX DIES XXI
 ...I OBIIT XV KAL MAII
 ANN A C N MDCCCII

Traducció:

AQUI DESCANSA
BARTOMEU POU
ALGAIDI
UN TEMPS, SACERDOT DE LA COMPANYIA DE JESUS
DOCTISSIM TANT EN GREC COM EN LLATI
ORADOR, POETA, CRITIC, HISTORIADOR
FILOSOF, TEOLEG.
PEL SEU AGUDISSIM TALENT
PER LA SEVA ENORME ERUDICIO
PELS LLIBRES OFERTS AL PUBLIC
GRAN PER LA SEVA FAMA FINIS I TOT ENTRE ELS ESTRANGERS,
PER LA INTEGRITAT DELS SEUS COSTUMS,
PER L'ARDOR EN LA DEFENSA DE LA DOCTRINA CATOLICA,
PELS EXEMPLES DE SOLIDES VIRTUDS, MES GRAN ENCARA.
VISQUE SETANTA-QUATRE ANYS
NOU MESOS
I VINT-I-UN DIES.
MORI EL XV DE LES KALENDES DE MAIG
DE L'ANY DEL NAIXEMENT DE NOSTRE SENYOR DE 1802.

Observacions: En el primer llibre que hem citat a la bibliografia d'aquesta làpida apareix una fotografia de la tomba del pare Pou en el lloc on l'havien enterrat, dins el portal de les dones de l'església. Segons es pot apreciar les lletres estaven molt gastades, i no és rar, ja que allà era trepitjada per tothom.

El segon llibre citat a la bibliografia, també del pare Batllori, és un petit quadern editat a Algaida en commemoració del segon centenar de l'ingrés del pare Pou a la Companyia de Jesús, quan també es va col·locar una làpida commemorativa a la casa on aquest havia nat. En aquesta publicació apareix una traducció de l'epigrafi que ara ens ocupa. També se'ns explica que la làpida fou restaurada, probable ment repicada, i traslladada a la capella de santa Caterina Thomàs de la mateixa església. Aquest apartat explicaria que trobant-se la làpida tan gastada el 1946, sigui ara perfectament legible.

L'autor del contingut de la làpida fou l'erudit menorquí deixeble del pare Pou D. Antoni Roig Rexart.

En Bover, a la seva "Biblioteca..." presenta la transcripció de la làpida del Pare Pou. S'ha de dir que respecte de l'actual inscripció s'observen petites diferències que són degudes sens dubte a la restauració, molt posterior a l'obra de Bover.

LAPIDA Nº 20.

Transcripció:

... ..T FRA
... ..NTICI
P... ..SERVUUS
SE... ..Bte VIR
GI... ..SSmr
RQ..... IIT

LAPIDA Nº 21.

Transcripció: Il.legible

LAPIDA Nº 22.

Transcripció: SEPULTURA DEL
 EL T[RO]BAT
 ANE

LAPIDA Nº 23.

Transcripció: [DES]CANSA

 [M]UNAR
 VICARI
 ...CH DE ES...
 PARROQUIA DE
 ALGAIDA MORI
 ALS 10 AGOST
 1808 EDAT DE 67 ANIS
 A...E RIP
 AMEN

Observacions: En aquest marbre apareix una calavera idèntica a la que hi ha esculpida a la làpida nº 2, però està mitrada.

LAPIDA Nº 24

Transcripció: HIC DOCTO[R]
 FRANCISCUS TUGO
 RES Pter QUI FUIT
 ELECTUS RECTOR
 HUIUS ECCLESIAE
 DIE 20 IANUARI
 1742 MAGNA EIUS
 CURA ET DEVOTIONE
 POPULI IN EIUS DIE
 BUS EDIFICATUM HOC
 MAGNUM SACELLUM
 OBIIT DIE 30 APR
 LIS 1771 ETATE 69
 8 MEMm DIERUM ...

Traducció: AQUI ... EL DOCTOR
FRANCESC TUGO
RES, PRESBITER. QUE FOU
NOMENAT RECTOR
D'AQUESTA ESGLESIA
DIA 30 DE GENER
DE 1742 PER LA SEVA GRAN
DEDICACIO I DEVOCIO
AL POBLE DURANT LA SEVA VIDA
FOU EDIFICADA AQUESTA
NOTABLE CAPELLA
MORI DIA 30 D'ABRIL
DE 1771 A L'EDAT DE
69 ANYS. 8 MESOS I ...
DIES.

Observacions: Aquesta làpida està a la capella del Roser.

LAPIDA Nº 25.

Transcripció:

AQUEST ALTAR ES DEL SENYOR BERNAT REUS E DELS SEUS

Observacions: Aquesta làpida és potser la més antiga de tota església. Es tracta d'un fragment de marès de reduïdes dimensions, amb decoració floral i escriptura en relleu gòtic. Es troba empotrada en una paret de la capella del Roser. És evident que aquest no era el seu lloc original per dues raons fonamentals: a) El Roser és una obra del segle XVIII, i la làpida és per les seves característiques formals molt anterior. b) Llorenç Pérez, a "Monumenta Maioricensis" Vol. III titulat "Las Visitas Pastorales de Don Diego de Arnedo a la Diócesis de Mallorca (1562-1572)" quan parla de la visita a l'església d'Algaida, fa referència al mal estat en què es troba el vas dels Reus i dels Mesquida, que és dins l'església, i urgeix a aquestes famílies perquè hi posin remei dins quinze dies, sota pena de 5 lliures i de no poder assistir als oficis divins. Més envant ordena a aquestes mateixes famílies que arreglin la capella de Sant Miquel, de la qual són obrers, que es trobava en males condicions.

No sabem, però, si el vas dels Reus i dels Mesquides al qual es fa referència estava dins l'cementada capella o en altre part de l'església.

MIREIA MULET I MAS
GABRIEL BIBILONI I TROBAT

L'AJUNTAMENT INFORMA

L'Ajuntament d'Algaida juntament amb el de Vilafranca, acordà per Ple no prendre part amb el nou servei de policia.

Al Ple de la Mancomunitat per tal d'aprovar els pressuposts, Porreres i Maria de la Salut expressaren també la seva intenció de no prendre part en el nou servei, el que en dificultat greument el naixement.

En relació a aquest tema s'ha de dir que l'Ajuntament d'Algaida va optar per no prendre part en aquest projecte, perquè es tractava d'un augment considerable de les despeses municipals, i a més no se'n veia gens clar el funcionament, com tampoc es creia oportú delegar competències en aquesta matèria.

Per altra part, citar que el Batle d'Algaida s'ha entrevistat amb el delegat del Govern, per tal de saber quina era la situació del quarter de la Guàrdia Civil en relació a les previsions existents d'eliminar alguns "puestos".

A l'entrevista, el delegat va informar el Batle que segons les previsions actuals, el quarter d'Algaida no se suprimeix i que, juntament amb els "puestos" d'Inca i Binissalem, formaran la "línea" d'Inca.

CAMINS

L'Ajuntament té previst en el mes de febrer dur a terme una campanya de neteja de camins i d'abocadors incontrolats d'escombraries a foravila. Agraïrem que, si algú de vosaltres té coneixement de qualsevol d'aquests focus, ens informi, passant per l'Ajuntament.

PLA DE MILLORAMENT DE FAÇANES

En el passat ple, de dia 28 de gener, l'Ajuntament va acordar incloure en el pressupost municipal una partida de dos milions de pessetes que es destinarà al Pla de Millorament de Façanes que promou la Conselleria de Cultura.

Un milió es destinarà a façanes d'edificis públics (escoles, quarter de la Guàrdia Civil) i l'altre a façanes de particulars.

Com sabeu, a les façanes de particulars l'Ajuntament ajuda amb un terç del pressupost i la Conselleria hi aporta un altre terç, assumint el particular el terç restant.

Respecte als edificis públics, la Conselleria i l'Ajuntament hi participen amb el 50% cada una d'elles.

L'AJUNTAMENT INFORMA

CERTAMEN LITERARI DE CASTELLITX

La Comissió organitzadora, amb al patrocini de l'Ajuntament d'Algaida, convoca el XVII Certamen de Poesia i Narració Curta i el XVè Concurs de Poesia Popular (glosats).

Els treballs, com els anys anteriors, seran de tema lliure, i redactadas en la nostra llengua.

El termini de presentació es fins al 31 de març de 1993, i el lloc de presentació l'Ajuntament d'Algaida.

S'han establert dos premis únics per al Certamen de Poesia i Narració Curta: trofeu "Rosa d'Or de la Pau", per a la millor obra en vers i prosa respectivament. Per al Concurs de Poesia Popular (glosat) es concedirà una altra "Rosa d'Or de la Pau" al millor glosat entre totes les obres presentades.

El lliurament de Premis s'efectuarà el dia de la festa de la Pau, a l'església de Castellitx, a les 12 hores.

El passat dia 29 de gener s'havia de fer la presentació oficial del Certamen als mitjans de comunicació, acte que es va suspendre a causa de la mort, el dia abans, d'un dels membres del jurat, Josep M. Llompарт.

Tant la Comissió com l'Ajuntament, sentim la seva pèrdua i voldríem que el nostre Certamen, el de Castellitx, servís sempre de recordança a una persona que tant ha fet per la poesia, per la llengua i per la cultura.

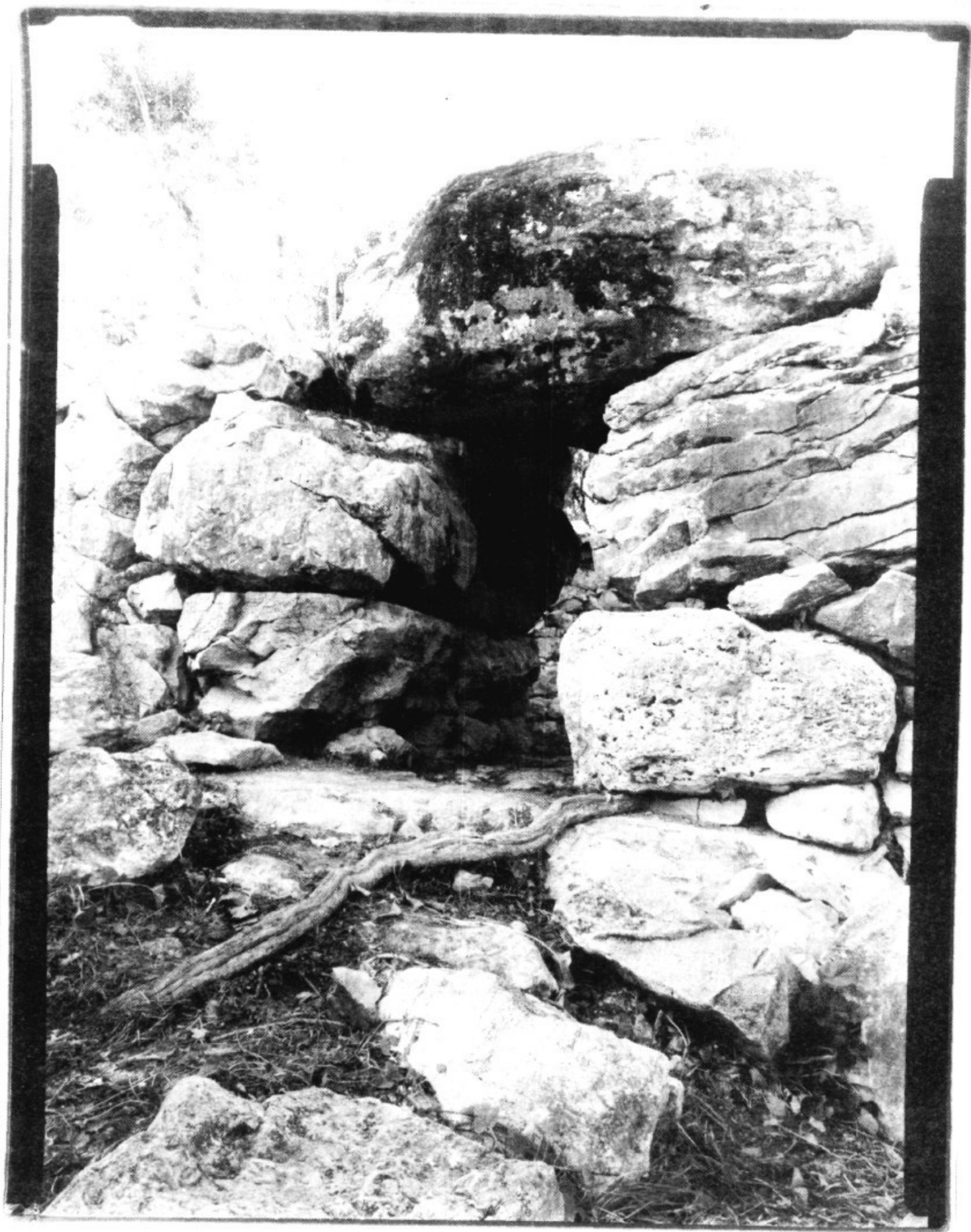
Per l'absència abans esmentada, constituïran el jurat Pere Fullana, Gabriel Janer Manila i Pere Mulet.

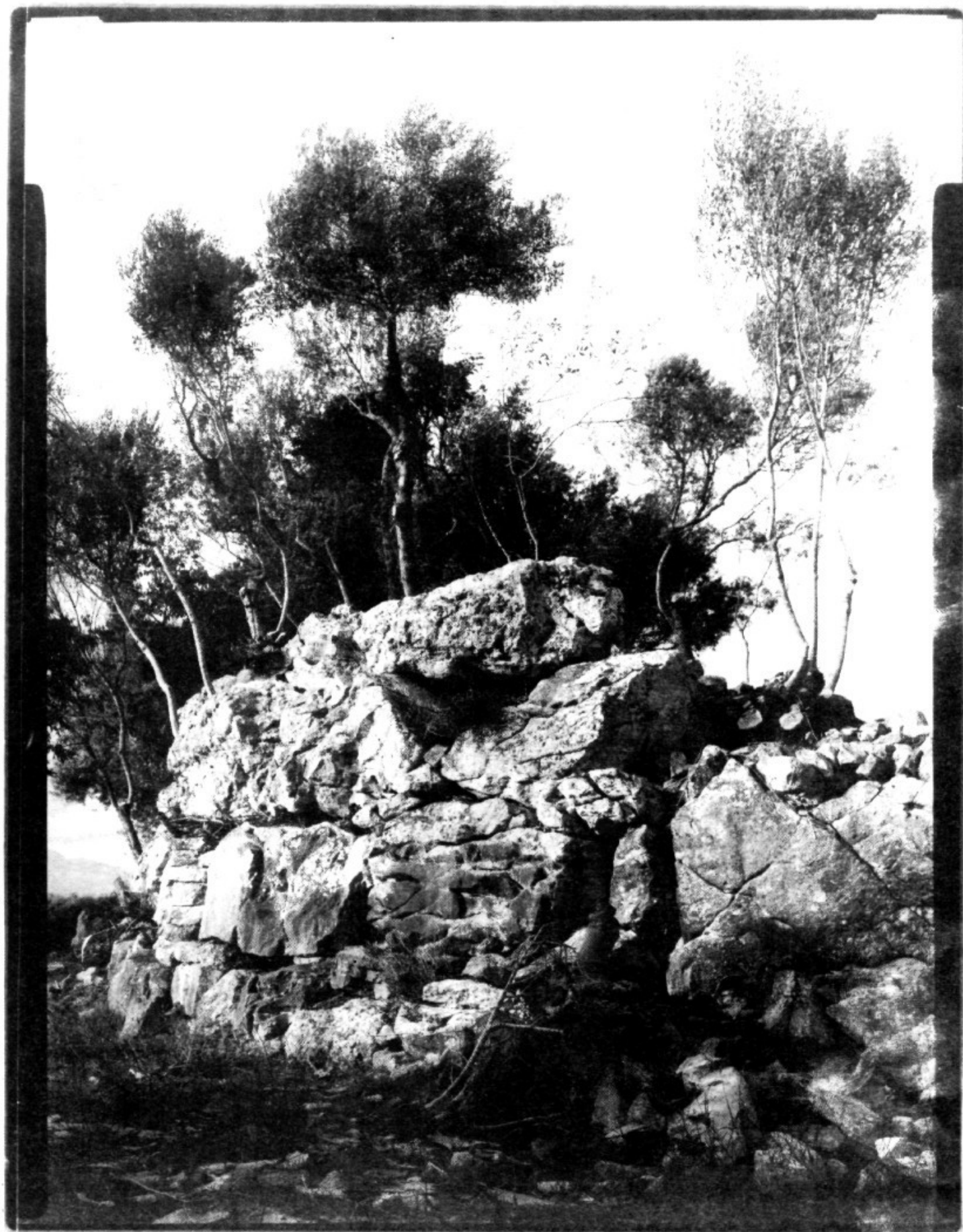
MANCOMUNITAT DES PLA

El dia 2 de febrer, es durà a terme a Pina una reunió dels batles de la Mancomunitat Pla de Mallorca amb la Conselleria de Cultura, per tractar possibles projectes que s'han de dur a terme conjuntament i per signar el Conveni sobre educació d'adults. Es preveu l'assistència a l'acte del Conseller de Cultura, els directors generals de la Conselleria i la responsable de la Campanya de Normalització lingüística, Sra. Aina Moll.

Recentment, i també dins el mes de gener, es reuniren els batles de la Mancomunitat a Algaida, per tractar diversos temes, entre aquests, els pressuposts de la Institució.

Aquests pressuposts inclouen per primera vegada un apartat corresponent a la nova creació de la Policia de la Mancomunitat.

TALAIOT DE SON COLL *Fotos: Joan Capellà*

titoieta ràdio, 107.5 fm

l'emissora prohibida... que t'estima

Un home que ha fet país

El programa magazine "Mira que te dic" va emetre una interessant entrevista al poeta Josep Maria Llompart, recentment desaparegut. La conversa també fou publicada a les pàgines del monogràfic del mes de gener de la revista "Es Saig".

Actitud reprovatòria

"El regidor de l'Ajuntament de Madrid, Matanzo, sempre ha tengut una actitud anticultural". Son declaracions de Victor Claudin, director del polèmic "Teatro Alfíl" efectuades en el decurs d'una entrevista concedida al programa "Temps de Cinema".

El pin que ens faltava

Les pròximes setmanes Titoieta Ràdio presentarà el seu "pin" -insígnia-. El "pin" és una recreació del lema d'aquesta temporada "T'estim, amor prohibit". Ha estat dissenyat per Jaume Falconer.

Passions en llibertat

Encara és possible adquirir el xandall de Titoieta Ràdio. Fet de cotó, cent per cent, i en un únic color, gris university, el podeu demanar a qualsevol membre promotor de l'emissora local. El preu de venda al públic és de 4.500 pessetes.

Inesperada pluja de milions

El propietari de l'administració de loteria d'Algaida, Miquel Barceló, va confirmar en directe que un bon grapat de milions havien tocat a la vila d'Algaida. La bona notícia fou difosa per Titoieta Ràdio poc després de produir-se durant l'emissió del magazine matiner "Mira que te dic".

Els Reis a la ràdio

El dia de Sant Honorat, Titoieta Ràdio va emetre l'acte sacramental "Els Reis" interpretat pel grup de teatre "Es Cadafal". L'obra fou enregistrada el passat 6 de gener a l'església d'Algaida.

Línia calenta

Des de fa unes setmanes Titoieta Ràdio té un nou número telefònic: és el 12.53.35 -línia directe-.

Bulla enmig del carrer

"El foguero prohibit de Titoieta Ràdio" va estar molt animat. A continuació us oferim unes instantànies fotogràfiques ben il·lustratives. També reproduïm la glosa que va crear en Jaume Toledo per ésser cantada envoltant el foc...

Moltes gràcies als ximbombers que ens visitaren.

Titoieta Ràdio és s'emissora prohibida que t'estima fora mida i no se priva de res.

Aposta a n'aquesta nit fora dir res a ningú hem cregut que era oportú fer un foguero prohibit.

Prohibit p'es qui no té ganes de cantar i fer festa. Prohibit p'es qui detesta sa bulla enmig d'es carrer.

En que sigui fred es temps no volem sentit espants. Amb vi i cançons picants ben prest anirem calents.

Jaume Toledo.

Divendres

18.30 **Mal pes cap.**
Música hard.

20.00 **De tot i molt.**
Musical.

Dissabte

09.00 **Temps de cinema.**
Revista cinematogràfica.

11.30 **Mira que te dic!**
Magazine

12.00 **Titoieta informació.**
Resum de notícies locals.

12.05 **Mira que te dic!**
Continuació.

13.15 **Església-notícia.**
Una producció de l'església de Mallorca.

13.30 **Ràdio-diari migdia.**
Connexió amb RNE Balears.

14.00 **Titoieta esports.**
Actualitat esportiva local

14.30 **Titoieta informació.**
Resum de notícies locals.

14.40 **Et sona?**
Programa de promoció de nous talents musicals. Una producció de l'EMUC.

15.30 **Caixa de música.**
Música romàntica i instrumental

16.30 **Titoieta pop.**
Els darrers èxits musicals.

17.30 **No volem ser!**
Pop-rock en català.

18.30 **Boogie Woogie Country Girl.**
El tot i més del rock.

20.00 **Noduls prolaxats.**
Propostes alternatives.

Diumenge

10.00 **Petit-suite.**
Programa dedicat especialment als infants.

11.00 **Xima-Xema.**
Fanzine.

12.00 **Terra.**
Nou programa d'ecologia domèstica i música new age.

Dilluns

21.30 **Temps de cinema.**
Redifusió.

00.00 **Et sona?**
Redifusió.

Dimarts

21.30 **Mira que te dic!**
Redifusió.

23.15 **No volem ser!**
Redifusió.

Dimecres

22.30 **Titoieta Pop.**
Redifusió.

23.30 **Boogie Woogie Country Girl.**
Redifusió.

Dijous

21.30 **Mal pes cap.**
Redifusió.

23.00 **De tot i molt.**
Redifusió.

ELS LECTORS ESCRIUEN

Sr. Director,

Li pregam publiqui aquesta carta a la Revista ES SAIG:

Des de fa unes setmanes, l'Ajuntament d'Algaida no permet enganxar cartells informatius a les parets de la vila. El motiu argumentat per la corporació municipal és ben senzill: donar una imatge de netedat i preservar el conjunt arquitectònic de la població. Realment els arguments utilitzats són del tot lloables i mereixen l'aprovació de tothom. No obstant, la decisió municipal vulnera els drets bàsics de la llibertat d'expressió, informació i d'accés a la cultura dels algaidins.

El cartell, per definició, és un sistema de comunicació de masses per difusió. Un gran full que es fixa en llocs públics per anunciar alguna cosa.

La cartellística està considerada com un element del mecanisme social: té una finalitat comunicativa. Resulta ésser un condicionament dels espectadors a certs valors i per tant es converteix també en un agent de cultura: compleix una funció educativa. La col·locació o retirada de cartells a una paret té com a resultat, eventualment, la creació d'una obra d'art sorgida per un procés aleatori: la cartellística suposa el sorgiment d'una determinada estètica. El pòster crea desitjos i els transforma en necessitats: motiva els receptors. Amb cada cartell, mitjançant el joc d'accions i reaccions, es crea una cultura nova: la funció artística és òbvia.

És pertant necessari que l'Ajuntament d'Algaida, en benefici dels ciutadans, disposi de llocs adequats on poder fixar tot tipus de cartells.

ROMERIA

De Sant Honorat
1993

Al "Saig"
amb afecte
L'Abat

S_A_N_T---H_O_N_O_R_A_T

Infància i joventut

Honorat jove patrici,
nat a mitjant segle quart,
en un món pagà i fictici
visqué, quedant-ne ben fart.

El seu pare era pagà
i sa mare cristiana
que molt jove se n'anà
a ser del cel ciutadana.

La germana Margarida,
abdicant del paganisme,
prest Venanci i Vós convida
a abraçar el cristianisme.

Conversió dels tres fills
preparà la de son pare
o foren els precés senzills
davant Déu fets per la mare?

Vocació

Honorat guarda despert
dins son cor viu testimoni
de la vida que al desert
du amb els seus fills Sant Antoni.

Nostre Sant amb fe cercava
un lloc d'oració, fins
que el trobà per la mar blava:
una illa de les Lerins.

Neteja de l'illa

Serps, cuques, llimacs, dragons
per tota l'illa corrien.
Per vostres oracions
tot d'una totes morien.

La mar va ser la primera
que aquella illa netejà
i Vós, dalt una palmera,
content, ho vau contemplar.

Ja fet novell sacerdot,
celebràreu una missa,
ben agraït i devot
per aquella matadissa.

Edificant l'abadia

Perquè de França li envia
molts de joves el Senyor,
fou precís una abadia
aixecar amb molta frissor.

Segons tradició admesa
que del Sant nostre es sol dir
en un vespre sens peresa
àngels la van construir.

Volent dir-nos la llegenda
que prest la fundació
va ser per a molts vivenda
de treball i oració.

De l'escola d'Honorat
tenim gran llista de noms.
Foren de gran pietat
i saviesa prohoms.

Vida ermitana

Vivia en solitud
cada ermità en sa cabana
per descans del cos retut
per refer la força humana.

Solament es reunien
per lloar Déu salmejant
i per la missa que oien
missa que ja era cantant.

Tota l'illa es transformà
cadascú feia ses proves
conrant, cavant tot el pla,
semblant plantacions noves.

Amb fe aixecà el nostre Sant
una intensa rogativa
i una font brollà al instant
que encara raja aigua viva.

Homes plens de joventut
al monastir acudiren
cercant pau i quietud
que aquí sempre les gaudiren.

La seva germana, Santa Margarida.

Santament us envejà
la germana Margarida.
Vingué a Vós per dedicar
al bon Déu tota sa vida.

Sant Honorat l'acollí
talment si fos pelegrina
fins que ella es va decidir
a viure a l'illa veïna.

Tots els anys una vegada
temps de cirerers en flor,
per Vós era visitada
parlant ambdós del Déu bo.

Sant HONORAT visita la seva germana Margarida, abadesa, navegant sobre son mantell. Conversa amb ella i amb les altres monges de les coses del cel. La visita era en temps dels cirerers florits.

Una volta a l'any només,...
la Santa a Déu es planyia.
Miraculós cada mes
tot un cirerer floria.

Fidel el Sant son mantell
a damunt la mar posava;
amb aquest ràpid vaixell
sa germana visitava.

Sant Honorat, Bisbe d'Arle.

Per la vostra saviesa,
perquè ereu un sant molt gran,
amb un cor ple d'honradesa,
arquebisbe d'ARLE us fan.

Els monjos vostra partença
llementen i les sab greu
i senten tristesa immensa
en dar-vos l'últim adéu.

Vostres nous fills us reberen
com un àngel del cel baixat
i us admiren i veneren
el pobre també el magnat.

La seva mort.

L'any quatre-cents nou
festa de l'Epifania,
amb vostre sermó es commou
tot el poble i clerecia.

Es vostre sermó darrer.
Va finint la vostra vida.
Era el setze de gener
i al cel Vós fèieu florida.

Per meditar i reflexionar.

A setze Sant Honorat,
dia deset Sant Antoni;
tot dos, del Ressuscitat,
Jesuscrist, són testimoni.

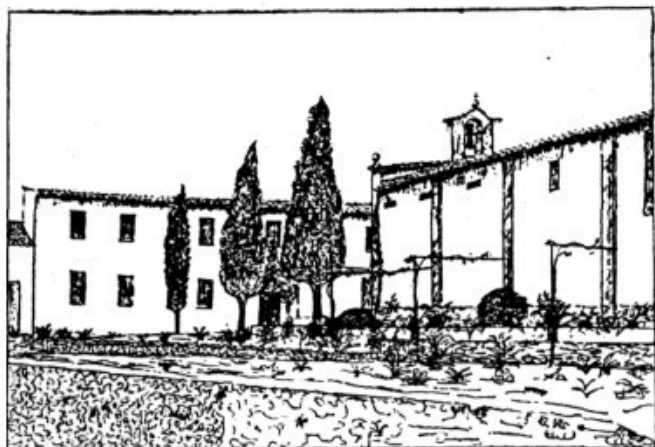
Aprenquem de Vós més fe,
més amor, més esperança;
i en el món regnin de ver
la pau també la bonança.

Ensenyau-nos lloar Déu
en el treball i pregària,
en tot moment llarg o breu
l'oració és necessària.

Pregàries

Beneïu els Guardians
que cuiden la vostra ermita
i tots els bons cristians
que vos fan avui visita.

Algaida, d'on sou Patró,
beneïu també tot Randa,
amb Pina i Lluçmajor,
Mallorca per tota banda.

ERMITA DE SANT HONORAT

Bella vista que domina la gran planura de Lluçmajor
i que convida a cantar l'himne dels Tres Joves:

BENEIU AL SENYOR TOTES LES COSES.

Beneïu tot el Raiguer,
el Pla i la Pagesia,
perquè no manqui al camper
nostre pa de cada dia.

Per acabar.

Gloriós Sant Honorat
que us honram en vostre dia
Tothom es trobi plegat
amb Vós, al cel. Així sia.

Sant Honorat, 1993.

P. Rosselló t.o.

P. Sebastià Rosselló i Horrach, t.o.r.

MOVIMENT DEMOGRÀFIC

Francisca Capellà Verdera.
Va morir dia 18 de novembre
a l'edat de 72 anys.

Maria Gelabert Trobat. Va
morir a Pina dia 2 de gener
als 79 anys.

Rosa Mudoy Sastre. Ens
deixà dia 3 de gener a
l'edat de 85 anys.

Francesc Ballester Oliver.
Morí a Pina dia 21 de ge-
ner als 86 anys.

NAIXEMENTS

Gregori Pascual Morlà, fill de Miquel
i Coloma. Va néixer dia 7 de desembre.

Catalina-Dora Ramon Palmer, filla de
Pere i Catalina. Nasqué dia 8 de gener.

Catalina-Maria Amengual Sastre, filla
de Jordi i Maria. Nasqué dia 4 de gener.

Francisca-Maria Puigserver Dantí, fi-
lla de Miquel i Francisca. Va néixer
dia 14 de gener.

NOTICIARI

EXPOSICIÓ DE FOTOGRAFIES DE JOSEP PONS FRAU

Durant les passades festes de Sant Honorat, a l'Ajuntament vàrem poder contemplar la magnífica col·lecció de fotografies de Josep Pons Frau (1883-1952). Aquest va ser un fotògraf, dibuixant i pintor sineuer que dedicà gran part del temps lliure que li deixava la seva feina de professor a l'Escola d'Arts i Oficis de Palma, a plasmar en belles imatges fotogràfiques la Mallorca page-sa de principis de segle. L'exposició fou presentada pel Doctor en Història, i especialista en temes etnogràfics, Andreu Ramis Puig-gros, el qual ens explicà allò que pretenia Josep Pons amb les seves instantànies: captar imatges d'un món que desapareixia. Des d'aquest punt de vista, i també des del caire artístic, la col·lecció té un gran valor cultural; hi trobam recollida una forma de vida que, per sort o per desgràcia, ja no existeix.

Als qui quedaren enamorats de les fotografies, i als qui perderen l'ocasió de contemplar-les, els recomanem que comprin el llibre "Mallorca, imatge fotogràfica i etnogràfica. L'arxiu de Josep Pons Frau" de Gabriel Llompart, Maria Josep Mulet i l'esmentat Andreu Ramis, i que va ser editat per l'Ajuntament de Palma ara fa casi dos anys.

NORMALITZACIÓ LINGÜÍSTICA

Encara que sigui amb una petita falta ortogràfica -hi manca un accent- el rètol que mostra la fotografia és més "normal" que d'altres que engalanen el nostre poble. Lluçmajor no és gaire enfora; en prenem mostra, dels seus encerts?

TALAIOT DE SON COLL

El talaiot de Son Coll estava molt deteriorat, invadit per la vegetació i aprofitat com a refugi pel bestiar. L'Ajuntament i la Conselleria de Cultura acordaren netejar-lo i tancar-lo amb una tela metàl·lica. D'aquesta manera ha quedat protegit. Dia 24 de gener es va fer una festeta a Son Coll per celebrar l'esdeveniment. Com que vos oferim fotos del talaiot a aquesta mateixa revista, no ens estenem més. No cal dir que ens alegra aquesta millora.

PINA

FESTA DE SANT ANTONI

Un bon fogueró sol esser el més corrent d'aquesta festa; el que ara ja no són tan freqüents són les beneïdes. Ambdues coses es varen fer a Pina per Sant Antoni; i si al primer hi hagué gent, a les altres n'hi va haver més. És clar que enguany queia en diumenge i sempre hi ha més desenfeinats.

El fogueró va anar acompanyat de llenyonissa i botifarrons per torrar, que l'Ajuntament regalava; alguns deien que hi varen comparèixer molts d'externs, però ja se sap: on hi ha menjua la gent hi compareix. Hem de dir que així la festa fou més grossa i va haver-hi més trui: una festa sense gent no sol ser tan festa com si hi ha molta participació.

Les beneïdes foren d'allò més vistós i participatiu. Hi va haver cinc carrosses, amb temes que feien referència a: "Pobles del món", "Es restaurant Es Molí", "Nevada de Sant Antoni", "Es nuviis" i "Es Centre Sanitari".

Precisament aquí teniu la foto de la carrossa "Pobles del món". També vos adjuntam dues gloses: la d'aquesta carrossa i la de "Can Lluís-Centre Sanitari". També hem de destacar que el Batle d'Algaida va assistir a les beneïdes i va participar amb una glosa a Sant Antoni.

Glosa: "Can Lluís-Centre Sanitari"

*Vós sou un sant vertader,
feis miracles a vegades;
som un estol de casades
que ara vos hem de mester:
aquest malalt no està bé,
curau-lo si ho podeu fer
i quedarem ben conformades
i segons ses cullerades
que li siguin receptades
som noltros que els hem mester.*

Glosa: "Pobles del món"

*Sant Antoni, jo voldria
me volguéssiu escoltar:
totes ses races que hi ha
les vos present aquest dia.
Vós beneïu sa pandilla,
tant moro com cristià;
i sa millor raça que hi ha,
sa més bona i sa més fina,
és sa raça que hi ha a Pina,
i com a paraula divina
el Pare Montserrat ho dirà.*

DEFUNCIONS:

Dia 2 de gener va morir Maria Gelabert Trobat als 79 anys.
Dia 21 de gener morí Francesc Ballester Oliver. Tenia 86 anys.
En pau descansin.

VISIO GENERAL DE L'ÀTEISME (I)

L'ateisme en sentit estricte comença a l'edat moderna. Anteriorment, era un fenomen marginal. Sembla que la paraula ateisme va començar a circular en el trànsit del segle XVI al XVII.

És important tenir un concepte adequat de l'ateisme. L'ateisme és la negació de tot el diví, l'exclusió de tota afirmació sobre Déu.

Walter Kasper entén l'ateisme de la forma següent: "Más bien debe considerarse como ateísmo aquella concepción que niega lo divino o lo absoluto de cualquier tipo que no se identifique con el hombre y con el mundo de nuestra experiencia empírica y de sus principios inmanentes" (Kasper, Walter, "El Dios de Jesucristo", p. 29).

Zubiri també aclareix aquesta qüestió dient: "Conviene dejar consignado, desde luego, que un verdadero ateísmo es cosa por demás difícil y sutil. Lo que suele llamarse ateísmo suele consistir las más de las veces en actitudes puramente prácticas, y casi siempre en ciertas negaciones de la idea de Dios: por ejemplo, la contenida en el credo cristiano. Mas la no creencia en el cristianismo y en general la no aceptación de una cierta determinada idea de Dios, no es rigurosamente ateísmo implícito" (Zubiri, Xavier. "Naturaleza, Historia, Dios", p. 391).

Una vegada exposat el concepte d'ateisme, ens hem de preguntar per les seves causes. Convé deixar consignat que l'ateisme sempre resta un misteri. Mai no podem respondre en darrer terme per què aquest home és ateu. Teològicament, la fe i l'ateisme pertanyen a l'àmbit del misteri de les relacions entre Déu i l'home. De totes maneres, això no significa que no es pugui dir qualque cosa sobre les causes de l'ateisme.

L'ateisme és un fenomen complex, no és un fenomen monocausal, sinó que són moltes les causes que poden contribuir a l'ateisme. En primer lloc, veurem en general algunes causes generadores d'ateisme.

a) No podem oblidar que una causa importantíssima de l'ateisme és l'egoisme. Si són molts o pocs o cap els ateus per causa del seu egoisme, no

ho sabem. Però és de tot punt inadmissible voler, per principi, absoldre els ateus de tota responsabilitat. Des d'un punt de vista teològic, no podem oblidar que és possible un no voler creure, una resistència a la fe. Per altra part, sabem que la nostra fe és una fe permanentment amenaçada, i del tot punt possible una pèrdua culpable de la fe. Des de la perspectiva filosòfica, sabem que l'home és egoista i que l'acceptació de Déu, fins i tot dins el terreny filosòfic, implica un compromís. No es pot restar indiferent davant l'Absolut. Per tant, és possible que la negació de Déu estigui motivada per una llibertat que vol romandre dins l'egoisme, que vol restar centrada en ella mateixa.

b) La moda també pot esser i de fet ha estat un factor d'ateisme. L'home té una tendència a seguir el corrent, a creure i a comportar-se de tal manera que quedi bé davant els altres. Fa uns anys, esser ateu "vestia", feia quedar bé, donava una imatge de persona intel·ligent i progre. Probablement, bastants s'apuntaren a la moda de l'ateisme. Per altra part, alguns donaren testimoni de la seva fe arriscant-se a esser considerats persones passades de moda.

c) Per desgràcia, hem de reconèixer que els cristians han estat un factor d'ateisme. A vegades, els cristians han presentat un Déu impresentable. A vegades, s'ha presentat un Déu autoritari i arbitrari que més que un Pare semblava un senyor despòtic. Altres vegades, s'ha presentat un Déu terrorífic que, en lloc de produir una actitud de llibertat, produïa pànic. També s'ha mostrat un Déu tan antropomòrfic que semblava un ésser entre els éssers, encara que el primer i no l'Absolut personal. L'oblit de la transcendència de Déu ha estat un factor d'ateisme. Per altra part, els cristians a vegades han ofert un Déu fred i allunyat del món, que mereix la reprovació que Heidegger ha fet, tal vegada injustament, al Déu de la metafísica occidental. Diu Heidegger: "Tal es la causa como causa sui. Así suena en filosofía el nombre de Dios adecua-

do a la realitat. A ese Dios no puede el hombre dirigir sus oraciones ni ofrecerle sacrificios. Ante la causa sui el hombre no puede caer de rodillas por el pavor, ni puede cantar danzas y bailar ante ese Dios" (Heidegger, Martin, "Identidad y diferencia", del llibre "Doctrina filosòfica de Dios", Muck Otto, p. 78).

Per altra part, és un fet innegable que a vegades els cristians han tingut molt poca sensibilitat social. Manuel Fraijo Nieto ens recorda que en temps de Hegel dins la cristiana Alemanya hi havia grandíssimes injustícies socials. Diu Fraijo Nieto: "Y es que, mientras Hegel alcanzaba metas insospechadas de especulación, en la Europa que él consideraba "el final de la historia" los niños de ocho y diez años eran triturados por las máquinas junto a las que habían trabajado dieciocho horas hasta que el sueño les vencía y caían inconscientes sobre sus herramientas de trabajo". (Fraijo Nieto, "Realidad de Dios y dramas del hombre", p. 30).

Els exemples es podrien multiplicar. També hem de reconèixer que els cristians massa vegades han mort en nom del Déu que diu "no mataràs" i "estima el proïsme com a tu mateix". A la nostra guerra civil, foren moltes les víctimes de l'odi, de la venjança i d'altres sentiments semblants.

És ver que, malgrat tot, l'Església ha fet molt de bé; també és ver que l'Església a vegades ha estat i és tractada injustament ja que s'han carregat i es carreguen les tintes sobre les defeccions de l'Església. Tampoc no podem oblidar que molts d'aquells que acusen l'Església per la seva manca d'amor a l'home estan molt enfora de tenir amb els homes el nivell de compromís que té l'Església. Però no podem deixar de reconèixer que, per causa nostra, el nom de Déu a vegades no ha estat cregut en el món.

d) L'existència del mal en el món és també un fort motiu d'ateisme. Una certa dosi de mal és tolerable, però la presència del mal en el món és tremendament impressionant. Per què els joves moren d'accident? Per què tants de joves moren de càncer, o de sida, o d'infart? Per què hi ha minusvàlids? Per què hi ha tantes de frus-

tracions? Per què la guerra? Per què tanta de gent mor de fam? Davant la presència del mal en el món són molts els qui es resisteixen a admetre l'existència de Déu. Probablement aquest motiu d'ateisme és el més comprensible, el més honrat i el més difícil de rebatre intel·lectualment.

e) Determinades conviccions intel·lectuals també són motiu d'ateisme. És notòria la tremenda influència que ha tingut la teoria de la projecció que neix de l'obra de Feuerbach.

f) Es un fet reconegut que l'educació té una influència molt profunda dins la persona. Per tant, una educació atea és un important factor d'ateisme. Actualment, hi ha famílies que procuren educar els seus fills de forma atea, procurant entre altres coses mantenir-los allunyats de tota classe de religió.

g) Un ambient materialista on la riquesa, el poder, el sexe..., tenen un lloc molt privilegiat, provoca un allunyament de Déu. Aquest allunyament de Déu, el podem constatar dins el nostre entorn. Aquest ambient materialista pot esser un factor d'ateisme. També pot esser un factor d'ateisme pràctic, que consisteix a creure en Déu, però viure com si Déu no existís. El materialisme també pot produir el fenomen del que podríem anomenat l'intent de pactar amb Déu i amb el món. Sembla que un sector de gent creu en Déu, però defuig compromisos essencials.

Podríem afegir més causes generadores de la negació de Déu, però creim que són suficients. A l'hora d'un diagnòstic pastoral, cal tenir ben present cada situació concreta.

TONI RIUTORT

GOLF I CIMENTG
L
O
S
E
S

L'honorable President
té molta d'urbanitzera;
que vol omplir sa cartera
és cosa ben evident.

Així que s'ha despenjat
amb ganes de reformar
una llei que es va aprovar
es gener de l'any passat.

Sa llei té per missió
a ses illes protegir
dels que es volen enriquir
amb s'especulació.

Unió Mallorquina era
sa nostra única esperança
per acabar amb s'aliança
i fotre s'urbanitzera.

Però no ha estat així
i es seu pacte han conservat:
dues zones s'han salvat
de davall ciment morir.

Dues zones de Mallorca,
i la senyora Munar
no ha volgut negociar
Pitiüses i Menorca.

No sé si podrem trobar
golfistes a bastament
per treure bon rendiment
als camps de golf que hi haurà.

I alguns avariciosos
que manies no tendran
ses cales convertiran
en ports esportius, gojosos.

Així, senyor President,
vostè ja decidirà
si pel futur vol deixar
unes illes de ciment.

XISCO CERDA

VOLEM LA PAU

NO ets tu qui vols PAU?
Doncs per què mous guerra?
sense voler fer mal,
gent mor a la trinxera.

¿No seria millor viure
entre camps de germanor,
voler la PAU per els altres
i no sentir cap rancor?

Segur que és millor la vida
quan estimes qualcú,
estar a prop d'un altre
sense fer mal a ningú.

Idò, què esperam a canvi?
És que no hi ha sentiments?
Tothom ha de poder viure,
ficau-vos-ho dins la ment.

PAU és el que fa falta,
ho hem d'aconseguir;
pensau amb tots els altres
i triau el bon camí.

JOANA M^A JAUME I BARCELO

Algaida, gener 1993

Aquest poema fou escollit com a símbol
de la PAU entre els cursos de primer
da batxiller de l'institut "Pere de
Son Gall" de Lluçmajor.

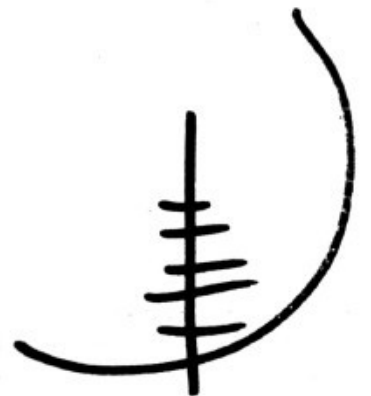
NOTES D'ART

ESTIMAR I RESPECTAR

CATALINA MARTORELL presenta al MOLÍ D'EN XINA una mostra de la seva obra concretada en paper, ceràmica i marès. Es tracta d'una collecció que ofereix distintes visions d'un mateix tema, però amb la particularitat d'estar articulada amb una obra de referència anterior (maig-92), que fent una correlació d'idees defineix un centre des del qual s'inicia un treball en continuïtat als aspectes formals. El centre és la Muntanya de Randa, amb tota la seva càrrega de ressonàncies ancestrals i el fort sentiment d'arrelament de na Catalina amb la seva terra. Aquesta plena identificació es tradueix en unes obres profundes, coherents, ampliament raonades, que tenen la virtut de transmetre quelcom net.

Els ulls que cerquin únicament el quadre, la ceràmica, el fet plàstic i estètic es quedaran amb aquestes impressions, perquè també hi són, però a l'obra que mostra na Catalina s'ha de cercar el "més" per gaudir-la com aliment de l'esperit. Val la pena d'entrar-hi.

VATSARI. Gener 1993

ESPORTS

FUTBOL

Benjamins

L'equip dels més petits, quan falten dues jornades per acabar la primera fase, figura en quinta posició de la classificació; això no li permet disputar la lliguilla dels capdavanters, en tot cas haurà de jugar amb els equips que han quedat per davall del tercer lloc a tots els grups.

De totes maneres, estan disputant una bona competició, i els darrers resultats són:

Montuïri-Algaida 0-1
Algaida-Ses Salines 1-1
Algaida-APA Forneris 9-0

Infantils

Els infantils no tenen massa sort enguany, ja que figuren a la darrera posició de la lliga amb només dos punts guanyats. Esperem que abans d'acabar la lliga la cosa es comenci a millorar o al manco que els nins no caiguin en la desilusió, perquè cada any i cada categoria és una història ben diferent.

Resultats:

Manacor-Algaida 4-0
Margaritenc-Algaida 4-0
Algaida-P. Cristo 1-5

Segona Regional

L'equip que està fet una bomba és el de segona regional, ja que compta les seves actuacions per victòries. Els integrants del club i sobretot els jugadors i els integrants de la gestora (ja és trist que no tinguem una directiva) estan molt animats i amb una moral a prova de tot. Tots ells encapçalats pel mïster Tià Feliu.

Esperam que la ratxa continuï i que al final s'aconsegueixi una bona classificació que provoqui o animi els aficionats al futbol (que a Algaida n'hi ha molts) a tornar al camp a participar de l'esport en viu i en directe.

Anim.

Els darrers resultats han estat:

Vilafranca-Algaida 0-1
(Partit pendent de jugar-se mitja part)
Algaida-Llubí 1-0
Algaida-S'Horta 4-2

ESCACS

Dissabte 6 de febrer comença la lliga de tercera, competició que es juga per equips.

Les jornades d'escacs enguany es disputaran al local de l'Obra Cultural, al carrer del Bisbe, dissabtes alterns i a les cinc de l'horabaixa.

Enguany la plantilla del club d'escacs està integrada per: Jaume Juan, Toni Ripoll, Tomeu Ripoll, Joan Vanrell, Santiago Pascual Xesc Oliver i, com a novells dins l'equip enguany jugaran en Tomeu Ramis, Joan Juan, Antònia Bibiloni i Bàrbara Bibiloni. Pel que fa aquest equip, veim que la joventut es va integrant dins l'equip que mantén l'esport federat del tauler; esperam que, passat un temps, es pugui comptar amb un bon equip, perquè joventut, il·lusió i sebres ja n'hi ha.

A nivell de Jocs Escolars, l'escacs d'Algaida participa a la fase comarcal amb 10 jugadors, la màxima participació en nombre de jugadors.

Juan es duen tres partides jugades, en Tomeu Ripoll i na Bàrbara Bibiloni encapçalen la classificació amb tres victòries; això vol dir que a nivell de Ses Escoles també tenim afició i bones perspectives.

BOLEIBOL: UNIFICAT O FEDERAT

a) Equip cadet femení.

Integrat per les jugadores Bàrbara Vila, Mda. Ramis, Mda. Dantí, Ma. Coloma Urrea, Francisca Ferragut a més de les infantils Rosalina Vidal, Miquela Ramis, Sílvia Urrea i Cati Barceló. Està a dos partits de finalitzar la primera volta i ha guanyat tots els partits.

b) Equip infantil femení.

Integrat per les jugadores Bàrbara Bibiloni, Miquela Ramis, Francisca Pocoví, Rosa Argüés, Leire Abellan, Sílvia Urrea, Rosalina Vidal i Cati Barceló.

És l'equip revelació de la temporada ja que és l'únic equip imbatut comptant tots els seus partits per victòries.

Els seus resultats han estat molt contundents davant rivals de gran categoria a nivell balear:

Algaida-La Salle Pont d'Inca 3-0
Aula Balear-Algaida 0-3
Algaida-Rafal Vell B 3-0
Corpus Christi-Algaida 1-3

Algaida-S. Josep Obrer 3-1
 Nostra Sra. de l'Esperança-
 Algaida 0-3
 Algaida-Madre Alberta 3-0
 Verge de Loreto-Algaida 0-3
 Algaida-Bunyola 3-0
 Rafal Vell A-Algaida 0-3

Entrenador: Andreu Gelabert, que és entrenador nacional de voleibol i seleccionador de la Selecció Balear Cadet de voleibol. (Hi ha dues nines d'Algaida seleccionades que són Bàrbara Vila i Margalida Ramis que l'any passat ja varen anar al Campionat d'Espanya de seleccions a La Coruña i varen quedar quarts d'Espanya, el millor resultat de la història del campionat per a l'equip balear).

Aquest any continuen l'entrenador i les dues jugadores dins la selecció.

N'Andreu també és l'encarregat de la selecció femenina per anar a la concentració nacional infantil de voleibol que es fa a la Península, a l'estiu. (L'any passat es va fer a Venta de Baños, de Palència). És una operació altura on se cerquen les nines millors i més altes de tota Espanya. Enguany hi ha quatre al·lotes d'Algaida pre-seleccionades: Petra Juan, Margalida Juan, Francisca Pocoví i Maria Antònia Trobat.

Voleibol de promoció

Es pels equips més petits i es fa una fase comarcal i, posteriorment, la fase final.

El C. P. Pare Pou té en aquest apartat els següents equips:

- Benjamí femení (dos equips). De 8 i 9 anys.
- Aleví masculí (1 equip) Nins de 10 i 11 anys.

Aquest és l'equip infantil femení de voleibol del C. Pare Pou d'Algaida.

-Aleví femení (tres equips). Nines de 10 i 11 anys.

-Infantil promoció: Format per nines que no juguen federades i nines de 6è curs que es preparen per l'any qui ve i guanyen pocs partits. A totes les altres categories van pri-

mers els equips d'Algaida.

El voleibol femení és l'esport preferit per les nines d'Algaida i tenen un nivell que augmenta dia rere dia i fa de l'Algaida un equip a tenir en compte per tot allà on va.

JOAN TROBAT

NOTICIARI

PLUVIOMETRE

Aquest mes parlar de pluviòmetre pot semblar una broma o una ironia perquè no s'ha recollit ni una gota de pluja (fins dia 30). Hem tengut, això sí, moltes boires i gelades, però de pluges, res de res.

FESTES DE SANT HONORAT

Les festes de Sant Honorat varen anar molt bé. No podem entrar en el detall dels diferents actes, de molts dels quals en trobareu notícia i fotografies a altres seccions d'aquest mateix número. Aquí simplement volem felicitar-nos dels resultats.

MALLORCA SOLIDÀRIA

QUÈ ÉS LA CAMPANYA

MALLORCA SOLIDÀRIA

Cap al 0'7%

És una invitació a ser solidaris. Si reflexionem junts, vencerem prejudicis i creixerà l'actitud solidària del poble mallorquí tot augmentant la sensibilitat social enfront dels nostres problemes i davant els dels altres pobles.

Amb la campanya VOLEM:

- fer entenedor que no podem, com a poble ni com a persones, seguir el corrent de viure tancats sobre nosaltres mateixos tot endurant les nostres egoistes actituds i tot acceptant, com a normal, que els problemes dels altres ni ens afecten ni són també nostres.
- proclamar que la solidaritat comença aquí, amb els problemes de Mallorca, però no hi acaba sinó que ha d'obrir-se més enllà, als altres països.
- exposar que, en la mesura que som sensibles a la marginació de casa nostra, esdevenim solidaris amb els pobles subdesenvolupats i, a la inversa, en la mesura que ens preocupa la fam de tants de milers de desheretats, som capaços de descobrir que, aquí mateix, al cantó de casa, hi ha pobres i miserables.

MALLORCA SOLIDÀRIA

Cap al 0'7%

OBJECTIUS

- L'augment del coneixement del problema i de la sensibilització ciutadana sobre la marginació, el subdesenvolupament, la ram, les relacions Nord-Sud i la potenciació de la solidaritat del poble mallorquí.
- La recollida de signatures per a donar suport a la campanya davant les institucions.
- El compromís de les institucions i associacions de Mallorca d'adherir-se a la campanya i de dedicar un percentatge dels seus pressuposts al Tercer Món.
- Constituir un Fons de Cooperació per al desenvolupament o, si més no, fer les primeres passes perquè sigui constituït en un futur immediat.

MITJANS

- Elaboració i distribució de material informatiu.
- Campanya a les escoles i centres educatius.
- Campanya als mitjans de comunicació locals.
- Mobilització de voluntariat que vulgui col·laborar en la campanya.
- Campanya d'adhesió d'entitats i associacions.
- Manifest de personalitats.
- Recollida de signatures.
- Trobada de pensadors.
- Organització de cursos i jornades.

ORGANITZACIONS I ENTITATS QUE PARTICIPEN EN LA CAMPANYA

- ACCIÓ PER AL TERCER MON
- ASSOCIACIÓ D'AMICS DEL POBLE
SOLIDÀRIA A LES ILLES BALEARS
- CARITAS DIOCESANA
- COMITE DE SOLIDARITAT AMB
CENTRE I SUD-AMERICA
- CREU ROJA
- ESPLAI DE MALLORCA
- GRUP DE DRETS HUMANS DE
MALLORCA
- INTERMON
- MANS UNIDES
- MEDICUS MUNDI
- MOVIMENT DE PROFESSIONALS
- POBLES GERMANS
- PRO -SUD

- Si voleu informar-vos
- Si voleu col·laborar
- Si voleu rebre el material didàctic que hem elaborat
- Si voleu que vinguem a les vostres escoles o institucions
- Si voleu...

**POSAU-VOS EN
CONTACTE AMB
NOSALTRES !!!**

**dp JUSTÍCIA I PAU
DE MALLORCA**

Carrer del Seminari, 4
07001 Palma
Telèfons 71 25 83 (matins)
73 23 67 (horabaixes)

UNA XERRADETA... (acabament)

d'un teòleg europeu hi ha una gran biblioteca, i al darrera d'un sud-americà hi ha una comunitat cristiana. A més, la realitat social és molt diferent que aquí. Igualment passa amb el sentit de la família; amb la idea de mentida (no diuen que no mai a res). En definitiva, un món distint que hem de respectar i ajudar."

-Quan tornares de Peú, on et destinaren?

"A principis del 71 vaig anar de vicari a Génova i el novembre del mateix any me nomenaren rector de Selva, on vaig residir fins l'estiu de 1980. Després, fins l'any 1987, rector a Porreres i, finalment, de 1987 a 1992, rector i arxipreste a Manacor."

-I ara què fas?

"Faig la Llicenciatura en Teologia Dogmàtica a la Universitat Gregoriana de Roma, que és la més important del món en aquesta matèria. El començament ha estat difícil, perquè m'he hagut de llevar el rovell de tants d'anys sense estudiar, amb la dificultat afegida de fer els estudis en italià. Ara, com que el tema m'apassiona, estic molt content i animat."

-Quin ambient es respira a l'Església de Roma?

"A Roma, hi conviuen totes les tendències de l'Església actual. El Papa és molt obert en qüestions socials i és tradicional i conservador en altres temes. De totes formes, és difícil que una Jerarquia, la que sigui, faci grans canvis."

-I del celibat sacerdotal, què n'opines?

"El celibat és un fet històric que, com a imitació dels monjos, va passar al clergat regular. Actualment consider que és un problema, però pens que no és ni el més important ni el més significatiu de l'Església. Alguns el consideren una de les causes de la crisi vocacional, però aquesta crisi també la pateixen les Esglésies protestants sense celibat. De tota manera, pens que pot arribar un dia en què serà opcional."

-Què penses de la beatificació de Monsenyor Escrivà de Balaguer?

"És indubtable que l'Opus Dei és un dels corrents amb més força a Roma i estic convençut que ells consideren Sant el seu fundador. Altres cristians poden tenir altres

models. Per a mi, Oscar Romero i d'altres persones poden merèixer igualment la santedat. Aquest fet em recorda la comparança d'un company que diu que l'Església podria ser com un gran magatzem, on tothom pot trobar allò que necessita, encara que a vegades estigui un poc amagat i la primera cosa que hi trobis sigui un mostrador una mica polsós. Si trobam coses que ens desagraden, hem d'evitar el desànim i seguir lluitant i compartint, recordant que l'Església just serà creïble si és testimoni."

-Quina relació té l'Església amb la nostra cultura?

"Bàsicament l'Església sempre ha defensat la nostra llengua i la nostra cultura, si exceptuam l'època del bisbe Hervàs, que va ser un intent de castellanització. En canvi el bisbe Enciso, durant el passat règim, volia que la catequesi es fes en mallorquí. L'actual bisbe també ho té molt clar, potser perquè pertany a la nostra àrea lingüística."

-Si no fossis sacerdot, a què t'hauries dedicat?

"Molt possiblement a la docència; ja quan estava a Selva, el curs 73-74, em proposaren fer classes de Religió al col·legi Beat Ramon Llull d'Inca. Com que feia les classes en català, el curs següent ja vaig fer classes d'aquesta assignatura, *Lengua de las Baleares*, en deien aleshores, una època en què encara no era obligatòria. De llavors ençà he seguit fent classes als pobles on he estat. Aquests dos darrers cursos he fet classes de Religió a l'Institut de Manacor."

-Vols afegir alguna cosa?

"Desig que ES SAIG duri molt d'anys, perquè fa una gran tasca. Voldria que Algaida millori sempre en progrés i convivència. Tot això, regat per la Religió. I, aprofitant que acabam de passar les festes de Nadal, desig Molts d'Anys a tots."

Nota: La fotografia que acompanya aquest escrit, li férem quan dinava a Can Floquet. És a dir, li mig espanyàrem un sopar per a l'entrevista i un dinar, per a la fotografia. Perdò i gràcies per les atencions rebudes.

MIQUELS FIOLET I MOLLETA

UNA XERRADETA AMB...

FRANCESC RAMIS "FLOQUET"

Els feligresos que el dia de Cap d'any assistiren a la Missa de dotze tengueren una mostra del caire irònic de l'entrevistat d'aquest mes. Donava el resum de les celebracions de l'any: "Batiaments: 23. 11 nins i 12 nines. Defuncions: 38. 21 homes i 17 dones. Matrimonis: 8. Aquí, igual nombre d'homes que de dones".

Un altre caire d'en Francesc, comprovat pels entrevistadors, ha estat la seva modèstia i manca de protagonisme. Aquesta xerrada, la teníem pendent d'ençà que fou nomenat rector de Manacor, però l'anava ajornant dient que el nomenament no era notícia i que hi havia gent amb més mèrits que ell per figurar en aquesta secció.

Aprofitarem l'avinentesa de les vacances de Nadal per parlar amb ell. Hi anàrem prest perquè en Francesc, que venia de dinar de fora, tenia un sopar a Porreres.

-Començarem amb un petit resum biogràfic.

"Som en Francesc Ramis Oliver, de Can Floquet, i vaig néixer a Algaida l'any 1940. Els meus primers records escolars són de Ca Ses Monges i de Sor Victòria. Després, a Ses Escoles, record Don Miquel Carrió i Don Alfonso, sobretot Don Alfonso. Vaig estudiar el Batxillerat del Pla 57. L'Ingrés i el Primer Curs, els vaig fer lliure, al Col·legi de Sant Bonaventura de Lluçmajor".

-Com es va manifestar la teva vocació religiosa?

"Va esser al voltant dels 11 anys, i encara no sé ben bé com va esser. Per explicar-ho contaré dues anècdotes de quan era petit. A Ca Ses Monges ens demanàvem: ¿I què voldràs esser, quan siguis gran? I jo responia: Capellà! També record que a Ses Escoles, durant una visita pastoral del Bisbe Hervàs, ens va demanar: ¿I quants n'hi ha que volen esser capellans? Instintivament vaig alçar el braç, com altres nins. I el curs següent vaig

ingressar al Seminari. La cosa certa és que a aquella edat no saps massa bé el que vols, però a mesura que et fas gran, et replantes la vida: matrimoni o sacerdoci?, i prens una decisió després de mesurar-la molt".

-On ha transcorregut la teva vida sacerdotal?

"Després de dir la primera Missa, l'any 1965, em destinaren com a vicari a Sant Josep de Manacor. Més endavant, gener de 1967, vaig passar de vicari a l'església del Dolors, també a Manacor. Posteriorment vaig marxar al Perú."

-Quin temps hi estares i quins records guardes de la teva estada allà?

"Foren casi tres anys, perquè en vaig tornar l'any 1971. Perú i Mallorca són dos mons totalment diferents en molts aspectes, inclús en el caire religiós. En Rahner, que és un gran teòleg, diu que la diferència entre els teòlegs europeus i sud-americans és que al darrera
(Segueix a la plana anterior)